

PROTOKOLL
fra
møtet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg

tirsdag 16. oktober kl. 10:15

(Møte nr. 11 2007)

Møtet ble satt kl. 10:15

Til stede: Ottar Befring (leder), Anne Moursund Skyberg (for Steinar Hauge),
Knut Sjøvold og Harald Milli (for Bjarne Undheim)

Fra SLF: Per Gunnar Skorge, Tor Erik Jørgensen, Håvard Mjelde, Nina Strømnes
Rodem, Hilde-Kari Skarstein, Marit Johanne Birkeland, Kari Rasmussen
Theting, Tor Tokle Brobakke, Jing Kjernsvik, Astrid Røhmen Langaas og
Ragnhild Haugen

Forfall: Harald Mork, Bjarne Undheim og Steinar Hauge

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollen fra møtet i Arbeidsutvalget 24. september 2007 godkjennes.

Innhold:

1. Dagsorden	s. 1
2. Godkjenning av protokoll nr. 10 – 24. september 2007	s. 1
3. Fjørfe – Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanleggene på Elverum og Rakkestad	s. 3
4. Egg – Oppgave over innenlandske regulerings tiltak for egg og eggprodukter 1. halvår 2007	s. 10
5. Egg – Oppgave over eksport av egg og eggprodukter 1. halvår 2007	s. 14
6. Kjøtt – Pristap 2005 – Markedsregulering kjøtt	s. 16
7. Kjøtt – Oppgave reduserte slaktevekter	s. 19
8. Melk – Prisedskrivning av skummetmelkpulver til fôr i 1. halvår 2007	s. 22
9. Melk – Oppgave over skolemelk 1. halvår 2007	s. 24
10. Melk – Oppgave reguleringslagring 1. halvår 2007	s. 27
11. Melk – Oppgave for regulerings transport i 1. halvår 2007	s. 30
12. Melk – Oppgave over spesialmarkeder 1. halvår 2007	s. 32
13. Melk – Tines tilbakebetaling av tilskudd i produksjonen av reguleringsprodukter i 2006	s. 34
14. Grønt – Utredning av avrensordningen for poteter – Finansiering av deler av arbeidet med midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk	s. 39
15. Møtedatoer for Arbeidsutvalget 1. halvår 2008	s. 44
16. Reduksjon i omsetningsavgift på svin og storfe	s. 46

Sak nr.: 3	Sektor: Fjørfe	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 16.10.07</i> <i>OR: 06.12.2007</i>	Tittel: Markedsregulering kjøtt - Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanleggene på Elverum og i Rakkestad	Saks nr. (DL): 200401335- /514.36

Beskrivelse: Avtalepartene ble ved jordbruksoppgjøret i 2005 enige om å avvikle Prior Norges rolle som markedsregulator, og følgelig alle avsetningstiltak i markedsreguleringen for fjørfekjøtt. De to reguleringsanleggene på Elverum og i Rakkestad ble ført tilbake til Norturas ordinære virksomhet fra og med 1. januar 2007.

Hjemmel: Forskrift av 21. mai 1979 nr. 4272 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg.

Møtebehandling i AU: Brev fra Nortura av 15.10.07 ble delt ut i møtet.

Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:](#)

1 Av midler stilt til disposisjon fra omsetningsavgiften og over jordbruksavtalen skal Nortura tilbakebetale kr 4 310 000 av gjenstående ikke forbrukt tilskudd bevilget til Norturas anlegg på Elverum. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

2 Av midler stilt til disposisjon over jordbruksavtalen skal Nortura tilbakebetale kr 575 000 av gjenstående ikke forbrukt tilskudd bevilget til reguleringsanlegget i Rakkestad. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanleggene på Elverum og i Rakkestad som følge av avvikling av markedsreguleringen for fjørfekjøtt

Sekretariatet viser til tidligere sak i AU (24.05.06) og OR (06.06.06) vedrørende endringer som følge av avviklingen av avsetningstiltakene i markedsreguleringen for fjørfekjøtt. Det ble i disse sakene bl.a. orientert om avviklingen av reguleringsanleggene for fjørfekjøtt, som en konsekvens av at partene ved jordbruksoppgjøret i 2005 ble enige om å avvikle Prior Norges rolle som markedsregulator og følgelig alle avsetningstiltak i markedsreguleringen. Begge de to aktuelle reguleringsanleggene, et på Elverum og et i Rakkestad, har fungert som reguleringsanlegg både for fjørfe og egg. Markedsreguleringen for egg vil fortsette, og de bevilgede tilskudd må derfor relateres til reguleringsanleggets virksomhet og anslås i en forholdsmessig størrelsesorden fordelt på fjørfe og egg.

Rettslig grunnlag og utgangspunkt

Det henvises både i sluttprotokoll fra jordbruksforhandlingene (2006) og i St.prp. nr. 68 (2005-2006) til "*det fastsatte regelverket for tilbakebetaling av ikke nedskrevet investeringsstilskudd for reguleringsanlegg*" i forbindelse med avviklingen av markedsreguleringen for fjørfekjøtt. Nærmere regler er fastsatt i forskrift om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg av 21. mai 1979 nr. 4272, og disse utfylles for øvrig av forvaltningspraksis.

Formålet bak reglene om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg er hensynet til konkurransenøytralitet. Tilskuddet som utbetales representerer en ren nedskrivning av de økte kapitalkostnadene som følge av anleggets markedsreguleringsfunksjon.

Dersom anlegget selges eller tas i bruk til annet formål før avskrivningsperioden er utløpt, er det derfor rimelig at såkalt ikke forbrukt tilskudd tilbakebetales. Det fastslås som hovedregel i forskriftens § 1 at hele eller deler av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg *kan* (og på gitte vilkår *skal*) kreves tilbakebetalt dersom anlegget tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen. Utgangspunktet for en videre vurdering av om det i den aktuelle sak foreligger et eventuelt tilbakebetalingskrav, er *avskrivningstiden* for anlegget og utstyret ved det anlegg som det er bevilget tilskudd til, jf. forskriftens § 2 (3) og § 3 (1) og (5). Denne avskrivningstiden reguleres ikke av forskriften, men det er i henhold til etablert forvaltningspraksis lagt til grunn en avskrivningsperiode for bygningsmassen på 30 år, og en avskrivningsperiode for utstyr ved anlegget på 10 år. Det er videre lagt til grunn i praksis at avregningsperioden løper fra den dato anlegget ble tatt i bruk eller eventuelt dato for innsendt sluttoppgave og frem til salgstidspunkt eller eventuelt dato for opphør av markedsreguleringsfunksjonen. Avskrivningstiden skal regnes i hele kalenderår. I tillegg har man i praksis lagt til grunn at det samlede utbetalte tilskuddet, basert på et sluttregnskap, fordeles med 70 % på bygningsmassen og 30 % på maskiner og utstyr. De to tilskuddandelene avregnes så i forhold til (gjenstående) nedskrivningstid, og man får så det "ikke forbrukte tilskudd". Det er dette ikke forbrukte tilskuddet som i utgangspunktet *skal* kreves tilbake i henhold til § 3 (2), men dog etter en skjønnsmessig vurdering basert på de forhold som er opplistet i forskriftens § 2.

Foreldelsesfristen for et tilbakebetalingskrav etter forskriften er knyttet til størrelsen på det ikke forbrukte tilskuddet. Dersom det ikke forbrukte tilskuddet er mindre enn 500 000 kroner, er foreldelsesfristen 1 år. I situasjoner hvor det ikke forbrukte tilskuddet utgjør mer enn 500 000 kroner, er foreldelsesfristen 3 år.

Oversikt reguleringsanlegg på Elverum

Det ble i 1987 gitt et tilskudd på 20 mill. kroner, hvorav 10 mill. kroner ble bevilget over jordbruksavtalen og 10 mill. kroner over omsetningsavgiften.

Dette tilskuddet anslås med bakgrunn i eksisterende kostnadskalkyle med 70 % til fjørfe, noe som utgjør et faktisk tilskudd på 14 mill. kroner. Av disse 14 mill. kroner skal så 30 % fordelt på maskiner og utstyr, trekkes ut som avskrevet (10 års avskrivningstid). Man gjenstår da med 9,8 mill. kroner fordelt på bygningsmassen. Med opphør av markedsreguleringsfunksjonen fra og med 01.01.07 gjenstår 10 år av avskrivningstiden på 30 år, noe betyr at man her står igjen med et ikke forbrukt tilskudd på 3,260 mill. kroner.

Det ble så i 1995 gitt et ytterligere tilskudd *over omsetningsavgiften* på 2,5 mill. kroner som i sin helhet var relatert til fjørfekjøtt. Andelen fordelt på maskiner og utstyr (kr 750 000) er i sin helhet å anse som avskrevet. Det gjenstår dermed en andel fordelt på bygningsmasse pålydende kr 1,750 mill, med en gjenstående avskrivningstid på 18 år, hvilket gir et gjenstående ikke forbrukt tilskudd på 1,050 mill. kroner.

Til sammen gjenstår det derfor et ikke forbrukt tilskudd på 4,310 mill. kroner knyttet til anlegget på Elverum.

Oversikt reguleringsanlegget i Rakkestad

Det ble i 1980 gitt et tilskudd over jordbruksavtalen på 7 mill. kroner, og et tillegg på 1,8 mill. kroner i 1982.

Det samlede tilskuddet anslås med bakgrunn i eksisterende kostnadskalkyle med 70 % til fjørfekjøtt, og det faktiske tilskuddet blir da 6,150 mill. kroner. Av dette beløpet skal så 30 % trekkes ut som avskrevet (10 års avskrivningstid). Man gjenstår da med 4,300 mill. kroner, og med en gjenstående avskrivningstid på 4 år (regnet gjennomsnittlig fra 1981).

Det betyr at man her står igjen med et ikke forbrukt tilskudd på 575 000 kroner.

Sekretariatets vurdering

Regelverket

Det følger som nevnt av forskrift om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg § 1 at hele eller deler av tilskuddet som hovedregel *kan* og på gitte vilkår *skal* kreves tilbakebetalt dersom anlegget tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen, og dersom salgsverdi/antatt avhendelsesverdi er rimelig, jf. § 3 (2). Det er som tidligere nevnt i utgangspunktet ”det ikke forbrukte tilskuddet” som kan bli gjenstand for et tilbakebetalingskrav. Dette følger antitetisk av det faktum at ”bevilgede tilskudd anses å bli forbrukt i takt med rimelig avskrivningstid” i § 3 (1) og i klartekst av ”tilskudd kreves ikke tilbakebetalt verken helt eller delvis etter at det som følge av avskrivningstid anses forbrukt i § 3 (5).

Hovedregelen i henhold til forskriftens § 3 (5) er altså at avskrivningstiden er absolutt i den forstand at tilskudd som er avskrevet, ”verken helt eller delvis” kan kreves tilbakebetalt. Men denne hovedregelen om avskrivningstidens absolutte skjæringspunkt har *to viktige unntak*. *Det første* er nedfelt i § 3 (6): Dersom et anlegg ”i det vesentlige eller fullt ut” er finansiert ved tilskudd bevilget av Omsetningsrådet, kan hele eller deler av *avskrevet* tilskudd likevel kreves tilbake. Men i tillegg stilles det to kumulative krav om at salgspris i så fall må ”innebære en vesentlig gevinst i forhold til statusverdien” og det aktuelle anlegget må erstattes av et nytt anlegg som det søkes OR om tilskudd til. *Det andre* – og kanskje det viktigste - unntaket følger av §§ 3 (3) og 3 (4): Dersom man oppnår en ”lav” salgsverdi eller ”unormal høy salgsverdi” (eventuelt antatt avhendelsesverdi) kan henholdsvis det ikke avskrevne tilskuddet helt eller delvis *ettergis* – eller - *mer* enn det ikke forbrukte tilskuddet kan kreves tilbakebetalt. I disse vurderingene skal man ta hensyn til de forhold som er opplistet i § 2, bl.a. om anlegget er påkostet av eier utover det som fremgår av kalkylene, om statusverdien er nedskrevet parallelt med bevilgning av tilskudd og tilskuddets prosentvise andel av de totale kostnadene.

Taksering av anleggene

Reguleringsanleggene på Elverum og i Rakkestad er ikke solgt. Nortura opplyser at begge anleggene er i bruk i ”ordinær virksomhet”, dvs. tilbakeført til Norturas ordinære, kommersielle virksomhet. Siden forskriften fastsetter at salgsverdi eller antatt avhendelsesverdi skal være utgangspunktet for en verdivurdering, har sekretariatet funnet det nødvendig å få taksert de tidligere reguleringsanleggene i Rakkestad og Elverum.

I samarbeid med Nortura ble taksten på det tidligere reguleringsanlegget i Rakkestad utført av ingeniør Hans Bøckmann, Fredrikstad, og taksten på det tidligere reguleringsanlegget på Elverum ble utført av Elverum Takstforretning DA v/Torbjørn Juliussen. Det tidligere reguleringsanlegget i Rakkestad ble taksert til 65 mill. kroner (hvorav tomtens verdi er satt til 15 mill. kroner), og taksten for anlegget på Elverum ble satt til 35 mill. kroner (hvorav tomtens verdi utgjør 6 mill. kroner).

Den skjønnsmessige vurderingen

Sekretariatet må i sin skjønnsmessige vurdering fremheve regelverkets formål, og har lagt vekt på at det anvendes slik at det oppstår minst mulig tvil om avgiftsbruken, og hindrer spekulasjoner om uberettigede konkurransefordeler for markedsregulator som et resultat av tidligere reguleringsvirksomhet.

Regelverket gir få eller ingen holdepunkter for en skjønnsmessig vurdering av om den antatte avhendelsesverdien er ”rimelig” eller ”unormalt høy”. I fravær av slik holdepunkter har det vært nødvendig for sekretariatet å vurdere bruk av ulike kriterier som skal danne grunnlag for skjønnnet. Sekretariatet har i sin skjønnsmessige vurdering valgt å legge til grunn som utgangspunkt *forholdet mellom kostnadene i kalkylene som lå til grunn for tildeling av tilskudd og markedstakst (ev. teknisk verdi)*. I vurderingen av forholdet mellom disse to faktorene, bør man se hen til – om mulig – den generelle prisstigningen på denne typen næringsseiendom i området.

Sekretariatet begrunner dette med at det er forholdet mellom kostnadene (inkludert tilskuddsmidlene) og salgsverdi/antatt avhendelsesverdi som er regelverkets mål for

regulering (jf. bruk av avgiftsmidler for å oppnå en uberettiget konkurransemessige fordeler). Forholdet mellom salgsverdi/antatt avhendelsesverdi og en generell verdistigning på næringseiendom i et gitt område, er ikke på samme måte knyttet til formålet med regelverket.

Dersom markedstakst ligger urimelig eller vesentlig høyere enn de opprinnelig angitte kostnadene ved tildeling av tilskuddsmidler, er det grunnlag for å anta at det har funnet sted en type verdistigning som det er regelverkets formål å kompensere for. Regelverket om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg skal påse at markedsregulator gjennom tilbakebetaling av tilskuddsmidler, ikke oppnår særlige ”avgiftsfinansierte” konkurransefordeler overfor øvrige aktører, når anlegget føres tilbake til markedsregulators kommersielle virksomhet.

Som tidligere nevnt skal man i vurderingen av om det foreligger ”rimelig, lav eller unormalt høy” salgsverdi, trekke inn de hensyn som er opplistet i forskriftens § 2. Sekretariatet anser at det særlig er to av hensynene i § 2 som er aktuelle i en slik vurdering: Hensynet knyttet til det bevilgede tilskuddets prosentvise andel av den opprinnelige kostnadskalkylen, og i tillegg i hvilken grad det kan dokumenteres og sannsynliggjøres – ut fra de opplysninger og dokumentasjon som Nortura har fremlagt - at vesentlige påkostninger fra markedsregulators side utenom de opprinnelige kostnadskalkylene har påvirket den antatte avhendelsesverdien spesielt.

Vurdering av tilbakebetalingskrav for anlegget på Elverum

Når det gjelder Elverum er sekretariatets vurdering at den antatte avhendelsesverdien på det tidligere reguleringsanlegget (eksklusiv tomt) klart må anses som *rimelig*, sett i forhold til størrelsene ”lav” og ”høy”, og vurdert på bakgrunn av de angitte kostnader som lå til grunn for etablering av anlegget og søknad om tilskuddsmidler. Sekretariatet vurderer det derfor slik at det ikke avskrevne tilskuddet på 4 310 mill kroner i utgangspunktet skal tilbakebetales.

Sekretariatet kan ikke se at forhold knyttet til verken tilskuddets andel av de opprinnelige kostnadskalkylene eller dokumenterte eller sannsynliggjorte påkostninger for ”eiers regning” vil kunne få noen avgjørende eller endrende betydning for denne vurderingen.

Vurdering av tilbakebetalingskrav for anlegget i Rakkestad

Når det gjelder anlegget i Rakkestad er sekretariatets vurdering at den antatte avhendelsesverdien – i utgangspunktet - må anses som *høy*, og muligens *unormalt høy*, vurdert på bakgrunn av de kostnader som lå til grunn for etablering av anlegget og søknad om tilskuddsmidler.

Rakkestadanleggets opprinnelige kostnadskalkyle var på 18,8 mill. kroner. Teknisk verdi er i følge takst 79 mill. kroner, og markedsverdi er 50 mill. kroner minus tomt (17 mill. kroner). Det finnes liten informasjon om den generelle prisstigningen på næringseiendom over et så langt tidsrom som 1981- 2007, bl.a. fordi det fins så mange ulike typer næringseiendommer, med ulik prisutvikling. Sekretariatet har, med bakgrunn i informasjon innhentet fra Statistisk sentralbyrå, sett på gjennomsnittspris på omsatte industrieiendommer i Østfold i perioden 1992-2006, men har ikke funnet grunnlag i disse tallene til å slutte noe avgjørende om den generelle prisutviklingen på den type industrivirksomhet det er snakk om her.

Den generelle verdistigningen på industrirelatert næringsseiendom i dette området siden 1980, er derfor ikke helt enkelt å fastslå med nøyaktighet. Til sammenligning har prisene på boligeiendom steget med 206 % fra 1987. Sekretariatet ser derfor at det i en skjønnsmessig vurdering av om salgsverdien er ”lav, rimelig eller unormalt høy” er vanskelig å etablere gode kriterier utover selve forholdet mellom de opprinnelige kalkylene og markedstakst. Det betyr videre at eventuelle påkostninger gjort fra eier i ettertid, vil måtte spille en avgjørende rolle i vurderingen av om salgsverdien er ”lav, rimelig eller unormalt høy”.

Sekretariatet må videre i sin vurdering ta hensyn til det bevilgede tilskuddets prosentvise andel av den opprinnelige kostnadskalkylen. Bakgrunnen for at det er rimelig å ta hensyn til det bevilgede tilskuddets prosentvise andel av de totale kostnadene på bevilgningstidspunktet, er nært knyttet til regelverkets formål om konkurransehensyn. Dersom tilskuddmidlene i ”vesentlig” grad har vært med på å bygge opp anlegget, med de eventuelt høye verdier det representerer ved tidspunkt for avhendelse, er det viktig at dette hensyntas i vurderingen av tilbakebetalingskravet, ikke minst i en situasjon hvor anlegget går tilbake til markedsregulators kommersielle drift. Tilskuddet bevilget til anlegget i Rakkestad utgjorde 46, 8 % av de totale kostnadene på bevilgningstidspunktet.

En tilskuddsandel på mellom 45-50 % er ikke uvanlig i forbindelse med etablering av reguleringsanlegg. Forskriften stiller her ingen krav om at den prosentvise andelen må være ”vesentlig”. Samtidig kan det være rimelig, i mangel av en annen og bedre rettesnor i en slik åpen skjønnsvurdering, å bruke den (samme) normen som styrende for den skjønnsmessige vurderingen i § 2 (11) som forskriften angir skal brukes i § 2 (7-9).

På den annen kan det heller ikke være tvil om at en tilskuddsandel på tilnærme halvparten av de kostnader som i utgangspunktet lå til grunn for etablering av anlegget, har vært med på å gi et sentralt bidrag i oppbyggingen av anlegget i Rakkestad slik det foreligger i dag. En slik høy tilskuddsandel ved etableringen av anlegget gjør etter sekretariatets vurdering at man må være varsom med å overse mulige uberettigede konkurransemessige fordeler som vil kunne oppstå når et slikt anlegg tilbakeføres og går inn i et kommersielt marked.

Når det gjelder hensynet til påkostninger for eiers regning som har påvirket avhendelsesverdien spesielt (eller vesentlige påkostninger for eiers regning), har sekretariatet forsøkt å innhente best mulig dokumentasjon fra markedsregulator. Nortura har bl. a. fremlagt en oversikt over anleggsverdiene til begge reguleringsanleggene pr. februar 2006.

Det er ikke mulig på bakgrunn av en slik enkeltbalanse å fastslå med sikkerhet hvilke ”vesentlige” ut- og ombygginger på anleggene i på Elverum og i Rakkestad som har skjedd for ”eiers regning”. Men i tillegg er det oversendt en oversikt over investeringer i anlegget fra og med 1984, med utfyllende kommentarer, jf. også utfyllende e-post datert 28. september fra konserndirektør Linnés.

Det fremgår av denne dokumentasjonen at investeringer som følge av ut- eller ombygginger har vært relativt omfattende. Markedstaksten understreker også at ”produksjonsanlegget er oppført i etapper”, og at mens ”hovedbygget er oppført i 1980-82”, er et ”tilbygg oppført i 1995 og 1996”.

Samtidig understrekes det i taksten at byggtekniske komponenter naturlig blir skiftet ut kontinuerlig ved et slikt anlegg, slik at det også vil skje nødvendige investeringer som vanskelig kan karakteriseres som "vesentlige påkostninger" i regelverkets forstand.

Oversikten over investeringer i Rakkestadanlegget fra 1984 viser to investeringstopper som samsvarer med de forklaringer til ut- og ombygging som Nortura har gitt, og som også fremgår av taksten. I årene 95/96 investeres det tilnærmedesvis 25 mill. kroner i nye bygg knyttet til livdyrmottak, slakting av kalkun og slakteavfallshåndtering. I 2000 ble det investert 28 mill. kroner i et nybygg som rommer kantine og garderober for ansatte, samt utvidelse av pakkeriet.

Ut fra dette finner sekretariatet det utvilsomt at det har skjedd påkostninger på anlegget for markedsregulators egen regning. Samtidig må det være klart at et reguleringsanlegg vil måtte gjennomgå normale oppbyggings- og vedlikeholdskostnader i løpet av en 25 års periode, jf. forskriftens krav om "vesentlighet". På den annen side er det rimelig at man ser bort fra de moderniseringer som er knyttet til maskiner og utstyr, all den tid tilskudd til maskiner og utstyr er å anse som avskrevet.

Når det gjelder "vesentlighetskriteriet", dvs. kravet om at påkostningen må være vesentlige, er det eneste man med generell sikkerhet kan legge til grunn som en definisjon, at noe (kvantitativt) må overstige 50 % for å utgjøre en vesentlig del i normativ forstand. På den annen side kan det innenfor en skjønnsmessig helhetsvurdering, ikke være meningen at man skal anvende slike juridiske normer med matematisk presisjon. Det som det her er viktig å fastslå er om det foreligger sannsynlige eller dokumenterte påkostninger fra markedsregulators side som justerer bildet av at et tidligere reguleringsanlegg, tilbakeført til markedsregulators kommersiell drift, tilfører markedsregulator en "unormalt" høy verdi som utgjør en konkurransefordel i dagens marked.

Sekretariatet anser at de påkostninger som er gjort i Rakkestadanlegget er vesentlige, og i tillegg dokumentert og sannsynliggjort. Det fremgår både av takst og Norturas dokumentasjon at det er investert betydelige beløp, først og fremst i forbindelse med utbygging av anlegget, som det kan herske liten tvil om har medvirket til at anlegget har den høye markedsverdi som det har i dag. Regelverket har som utgangspunkt at markedsregulator ikke skal stilles overfor tilbakebetalingskrav, fastsatt med bakgrunn i en unormalt høy salgsverdi, når denne høye salgsverdien er et klart resultat av investeringer markedsregulator har gjort for egen regning, og som ikke er relatert til de opprinnelige tilskuddsmidlene.

Sekretariatet foreslår derfor at det i forbindelse med avvikling av Prior Norges rolle som markedsregulator og eksisterende avsetningstiltak i markedsreguleringen av fjørfekjøtt, fremmes et tilbakebetalingskrav knyttet til det tidligere reguleringsanlegget på Rakkestad som følger regelverkets hovedregel om at det ikke avskrevne tilskuddet skal betales tilbake.

Sak nr.: 4	Sektor: Egg	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Markedsregulering fjørfesektoren - Oppgave over innenlandske reguleringstiltak for egg og eggprodukter 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200401947- /514.32

Beskrivelse: Nortura BA søker kompensasjon for innenlandske reguleringstiltak for egg og eggprodukter 1. halvår 2007. Satser for markedsregulerende tiltak 1. halvår 2007, vedtatt av Omsetningsrådet 18.06.2007 er lagt til grunn.

Oppgavene er godkjent av revisor 10.09.2007.

Hjemmel: Forskrift 30. november 1993 nr. 1440 om markedsregulering av norskprodusert egg §§ 5 og 11.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgavene over innenlandske reguleringstiltak for egg og eggprodukter godkjennes, og kr 1 527 722 utbetales til Nortura BA fra fondet for omsetningsavgift på egg.](#)

Markedsregulering fjørfesektoren - Oppgave over innenlandske reguleringstiltak for egg og eggprodukter 1. halvår 2007

Med brev av 20.09.2007 oversender Nortura BA oppgave over innenlandske reguleringstiltak for egg og eggprodukter for 1. halvår 2007. Oppgavene blir behandlet samlet og består av følgende tiltak:

- kjølelagring av egg
- kjølelagring av heleggpulver
- levering til skip i utenriksfart m.m. (spesialmarkeder)

Kjølelagring av egg

Tabellen under viser akkumulert kvantum, satser og gitte tilskudd til kjølelagring av egg i perioden fra 2001 til 2007.

	Akkumulert kvantum, 6 md. (tonn)	Sats, øre/kg og md.	Beløp, 1 000 kr
1. halvår 2000	2 728	9,8	267
2. halvår 2000	887	9,8	87
1. halvår 2001	1 045	10,0	105
2. halvår 2001	1 753	10,1	177
1. halvår 2002	542	9,9	54
2. halvår 2002	352	10,1	36
1. halvår 2003	47	9,9	5
2. halvår 2003	1 417	9,3	132
1. halvår 2004	3 898	8,8	343
2. halvår 2004	9 903	8,7	862
1. halvår 2005	23 659	8,7	2 058
2. halvår 2005	1 325	8,8	117
1. halvår 2006	425	8,9	38
2. halvår 2006	602	9,0	54
1. halvår 2007	208	9,4	19

I 1. halvår 2007 er det kjølelagret et akkumulert kvantum på 207 862 kg egg med en lagringskostnad på kr 19 539. Dette er egg som lagres som råvare for produksjonen ved Nortura Eggprodukter AS. Ved produksjon av eggprodukter har eggene en holdbarhet på ca. 6 uker. Det forekom ikke leveranse til kjølelagring i januar – april, men i mai ble det levert 153 tonn og i juni 55 tonn.

Kjøle- og fryselagring av eggprodukter

Tabellen under viser akkumulert kvantum, satser og gitte tilskudd til kjølelagring av eggprodukter i perioden fra 2001 til 2007.

	Akkumulert kvantum, 6 md. (tonn)	Sats, øre/kg og md.	Beløp, 1 000 kr
1. halvår 2000	2 585	11,8	305
2. halvår 2000	3 174	12,6	400
1. halvår 2001	1 255	13,9	175
2. halvår 2001	912	15,1	138
1. halvår 2002	773	13,9	108
2. halvår 2002	748	14,4	108
1. halvår 2003	137	13,6	19
2. halvår 2003	535	8,8	47
1. halvår 2004	2 311	7,2	166
2. halvår 2004	1 998	6,6	132
1. halvår 2005	2 597	6,4	166
2. halvår 2005	1 649	6,7	111
1. halvår 2006	301	7,2	21
2. halvår 2006	207	8,1	17
1. halvår 2007	170	9,8	17

I 1. halvår 2007 er det kjølelagret et akkumulert kvantum på 169 830 kg heleggpulver med en lagringskostnad på kr 16 643.

Mengden kjølelagret heleggpulver er sterkt påvirket av markedsbalansen for egg. I 2004 og 2005 hvor det var betydelig overskudd i eggmarkedet, var det stort behov for å avlaste markedet i form av å benytte egg til heleggpulver. I 2006 har markedet for egg vært tilnærmet i balanse, og bruken av tiltaket er minimalt. I 1. halvdel av 2007 har markedet vært utsatt for underdekning av egg i perioder, og dermed har bruken av tiltaket blitt ytterligere redusert.

Levering av egg til skip i utenriksfart, Svalbard og oljeboringsplattformer (spesialmarkeder)

Tabellen under viser kvantum og gitte tilskudd i forbindelse med leveranser av egg til skip i utenriksfart, Svalbard og oljeboringsplattformer (spesialmarkeder) i perioden 2001 til 2007.

	Kvantum, tonn	Beløp, 1 000 kr
1. halvår 2000	187	618
2. halvår 2000	194	423
1. halvår 2001	184	502
2. halvår 2001	220	887
1. halvår 2002	195	735
2. halvår 2002	203	905
1. halvår 2003	205	521
2. halvår 2003	206	644
1. halvår 2004	180	480
2. halvår 2004	216	1 131
1. halvår 2005	212	1 383
2. halvår 2005	236	1 442
1. halvår 2006	239	1 118
2. halvår 2006	241	1 475
1. halvår 2007	263	1 491

I 1. halvår 2007 er det levert 262 999,1 kg egg til spesialmarkeder som har belastet reguleringsregnskapet med kr 1 491 540. Den oppnådde prisen har holdt seg stabil på kr 8,50 og er den samme som fra og med uke 44 i 2006.

Totaloppgaven

Samlet utgjør oppgaven over innenlandske avsetningstiltak i eggsektoren kr 1 527 722.

Sak nr.: 5	Sektor: Egg	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Oppgave over eksport av egg og eggprodukter 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200401951- /514.32

Beskrivelse: Nortura BA ber om å få godkjent oppgave over eksport av egg og eggprodukter for 1. halvår 2007. Satser vedtatt av Omsetningsrådet 18.06.2007 er lagt til grunn.

Oppgaven er godkjent av revisor 10.09.2007.

Hjemmel: Forskrift 30. november 1993 nr. 1440 om markedsregulering av norskprodusert egg § 10.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgaven over eksport av egg og eggprodukter godkjennes for 1. halvår 2007, og kr 4 149 175 utbetales til Nortura BA fra fondet for omsetningsavgift på egg.](#)

Oppgave over eksport av egg og eggprodukter 1. halvår 2007

Med brev av 20.09.2007 oversender Nortura BA oppgave over eksport av egg og eggprodukter for 1. halvår 2007. I tillegg oversendes dokumentasjon av eksportkostnadene som spesifisert i forskriften for markedsregulering av egg.

Oppgavene fra Nortura BA viser at det er eksportert 475 247 kg fersk eggehvite med et samlet eksporttap på kr 3 968 312. Andre kostnader som i henhold til forskriften skal dekkes, bl.a. frakter og kapitalbinding utgjør kr 180 863. Total eksportkostnad blir dermed kr 4 149 175.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over eksport av egg og eggprodukter fra 2003 til og med 1. halvår 2007.

Eksport av egg og eggprodukter 2003 - 2007						
Periode	Kvantum, antall kg		Eksporttap i kr.		Frakt- og kapitalbinding i kr.	Total eksportkostnad i kr.
	Heleggpulver	Eggehvite	Heleggpulver	Eggehvite		
1. halvår 2003	-	460 213	-	3 428 587	7 239	3 435 826
2. halvår 2003	29 700	285 909	1 350 756	2 301 571	4 808	3 657 135
1. halvår 2004	118 740	367 281	5 163 571	2 846 428	56 739	8 066 738
2. halvår 2004	126 900	367 517	5 937 251	2 848 256	59 613	8 845 120
1. halvår 2005	119 085	263 874	5 853 571	2 045 023	55 122	7 953 716
2. halvår 2005	60 690	437 443	3 014 176	3 390 183	56 301	6 460 660
1. halvår 2006	11 930	582 004	608 430	4 510 532	244 680	5 363 642
2. halvår 2006	-	497 993	-	4 158 225	207 118	4 365 343
1. halvår 2007	-	475 247	-	3 968 312	180 863	4 149 175

Sak nr.: 6	Sektor: KJØTT	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Pristap 2005 - Markedsregulering kjøtt	Saks nr. (DL): 200703457- /514.42

Beskrivelse: Nortura BA ber i brev av 29.08.2007 om godkjenning av oppgave over markedsregulering og fryselaugring 1. halvår 2007. Inkludert i oppgaven søkes det om godkjenning av et pristap fra 2005 på kroner 4 094 543.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor, jf. brev av 16.08.2007.

Hjemmel: Forskrift 14. mars 1996 nr. 1477 om markedsregulering av norskprodusert kjøtt § 5 og § 6.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Pristap fra 2005 godkjennes, og kroner 4 094 543 kan utbetales til Nortura BA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.](#)

Pristap 2005 - Markedsregulering kjøtt

Nortura BA ber i brev av 29.08.2007 om godkjenning av oppgave over kostnadene knyttet til markedsregulering og fryselaagring for 1. halvår 2007. Inkludert i oppgaven søkes det om å få godkjent pristap fra 2005 på kroner 4 094 543. Oppaven over kostnadene knyttet til markedsregulering og fryselaagring for første halvår ble godkjent i AU-møte 24.09.2007. Det ble samtidig vedtatt at pristapet for 2005 skulle utsettes og legges fram i en egen oppgave.

I 2004 la Gilde Norsk Kjøtt (GNK) fram et samlet pristap på kr 29 934 226. Av dette kunne kr 25 839 683 dokumenteres direkte ved prisendringer gjennom året. Øvrige tap på kr 4 094 543 kunne ikke dokumenteres. Pristapet for 2. halvår 2004 ble behandlet av AU i møte 15.03.2005. Det udokumenterte pristapet på kr 4 094 543 ble ikke godkjent.

Normalt pristap oppstår når en vare selges til en lavere pris enn den ble lagt inn på lager med. GNK satte i gang et arbeid for å finne ut hvorfor pristap utenom prisendringer oppstod. I brev av 02.11.2005 ble det lagt fram dokumentasjon som viser hvordan 4 011 553 av det samlede udokumenterte pristapet oppstod, og denne dokumentasjonen ble godkjent. Det udokumenterte pristapet skyldtes differanser som oppstod ved blant annet innlegg og uttak i ulike klasser. Etter innføringen av klassifiseringssystemet EUROP ble det for mange klasser og grupper i forhold til hva som er praktisk håndterlig på et fryselaager. Grunnet stor innfrysing og dermed plassmangel på lagrene så markedsavdelingen i Norsk Kjøtt seg nødt til å slå sammen tilnærmet like klasser og grupper ved lagring og salg. Det ble da valgt laveste prisgruppe for å unngå reklamasjoner fra kundene.

Ved innsending av regnskap for 2. halvår 2005 la GNK fram et samlet pristap på 22 029 312. Av dette ble det lagt fram dokumentasjon på pristap oppstått ved prisendringer på kr 17 624 870. I oversendelsesbrevet ble det feilaktig informert om at det resterende udokumenterte beløpet besto av underkjent pristap fra 2004 i tillegg til et mindre beløp som oppstår naturlig da innlegg-/uttakspriser er forskjellige. Regnskapet ble godkjent av AU i møte 23.03.2006.

I brev fra GNK av 08.09.2006 gjøres det oppmerksom på at det resterende udokumenterte beløpet fra oppgaven i 2005 i realiteten var et udokumentert pristap fra 2005. Det betyr at Nortura har fått godkjent pristapet for 2004, men at et tilsvarende udokumentert pristap fra 2005 ikke er godkjent. I brevet vises det også til at det uforklarte pristapet i 2005 har oppstått på tilsvarende måte som i 2004, men at det ikke er gjort samme grundige arbeid for å fremskaffe tilsvarende dokumentasjon for 2005 som for 2004. Det vises til at det tar mange timers arbeid å fremskaffe dokumentasjon.

SLFs vurdering

Problemstillinger knyttet til udokumenterte pristap har også vært oppe i tidligere perioder. Udokumenterte pristap/prisgevinster er tidligere blitt godkjent når markedsregulator har gjort rede for uoverensstemmelsen.

Nortura viser til at pristapet for 2005 har oppstått på tilsvarende måte som i 2004, men for 2005 er det ikke gjort arbeid for å sannsynliggjøre beløpet. Det vises til at det er svært arbeidskrevende å fremskaffe denne dokumentasjonen fordi dette må gjøres manuelt.

SLF har merket seg at pristapet for 2005 inngår i beløpet som er godkjent av revisor. I samtale med revisor vises det til at beløpet er godkjent som et pristap som er udokumentert. Revisjonen har sett på systemer og rutiner, og viser til at disse fungerer tilfredsstillende. Ut fra gode rutiner er det ifølge revisor ingenting som tilsier at det ligger noe "unormalt" bak det udokumenterte pristapet.

Ved behandling av pristapet for 2004 ble det signalisert fra GNK at det skulle foretas en omfattende gjennomgang av systemet for å unngå framtidige situasjoner med pristap som ikke kan forklares. I saken som ble lagt fram for AU 15.03.2004 vises det til at GNK bruker betydelige ressurser på programvare som kan dekke markedsreguleringens behov på dette området.

I 03.05.2006 ble det innvilget midler fra fondet for omsetningsavgift til utvikling av sporingssystem for reguleringsvarer, og SLF mener at et sporingssystem bør gi muligheter til å hindre denne type pristap i framtida.

Nortura opplyser i e-post av 03.10.2007 at innføring av nytt sporingssystem ikke vil bidra til å nulle pristapet helt, men at det vil bli langt bedre enn tidligere. Forskjeller mellom innlegg og uttak skal ideelt sett bli borte med det nye sporingssystemet. Dette forutsetter at det blir gjort rede for hver skrott. Det som imidlertid vil påvirke dette er at det spesielt ved småfe vil måtte bli lagret flere lam med forskjellig pris i samme bisonpall. Ved uttak vil disse bli ansett som en gruppe med grunnlag for gjennomsnittsberegning. Når det gjelder større skrotter vil det også oppstå avvik som resultat av et svinn i vekt, noe som vil påvirke hvilken gruppe skrotten vil bli tatt ut i. Nortura viser til at testing av systemet vil bli foretatt resten av året, og at full effekt ikke vil oppnås før fra 2008.

SLF mener det er uheldig at det legges fram oppgaver med store udokumenterte beløp. Ut fra en helhetlig vurdering vil SLF likevel tilrå at det udokumenterte pristapet fra 2005 godkjennes. Dette ut fra følgende vurderinger:

- oppgaven er godkjent av revisor
- Nortura har redegjort for prinsippene for hvorfor pristapet oppstår
- det er utviklet systemer som vil minimere udokumenterte pristap i framtida

Effekten av sistnevnte tiltak er foreløpig ikke kjent, og det er derfor usikkert hvor store udokumenterte pristap vi vil få i framtida. Systemet bør derfor testes ut før det foretas en vurdering av om framtidens udokumenterte pristap/prisgevinst er på et akseptabelt nivå.

Sak nr.: 7	Sektor: KJØTT	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Oppgave reduserte slaktevekter 2007	Saks nr. (DL): 200406177- /514.40

Beskrivelse: Det redegjøres for gjennomføringen av tiltaket reduserte slaktevekter i 2007.

Hjemmel: Forskrift av 14. mars 1996 nr 1477 om markedsregulering av norskprodusert kjøtt, § 4, og vedtak i OR av 24.01.2007.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak:

- 1 Oppgaven over kompensasjon ved reduserte slaktevekter godkjennes og kr 33 680 660,25 utbetales fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt til slakterier som har deltatt i ordningen.
- 2 Kostnader på kr 229 495,61 knyttet til programmering og datakjøring i Leveranseregisteret til gjennomføringen av tiltaket i 2006 og 2007 dekkes over omsetningsavgiften for kjøtt.

Oppgave reduserte slaktevekter 2007

OR vedtok på møte 24.01.2007 en videreføring av tiltaket reduserte slaktevekter i 2007. Det ble vedtatt at tiltaket skulle gjennomføres etter de vilkår som var gjeldende for ordningen i 2006. Dette med unntak av punkt 5 *Vektreduksjon og kompensasjon* som ble erstattet med følgende:

”Utgangspunktet for kompensasjonen er det enkelte foretaks gjennomsnittlige slaktevekt i perioden 26.09.2005 til 13.11.2005 (basisperiode). Denne vekten sammenholdes med gjennomsnittlig slaktevekt for foretaket i de perioder tiltaket er aktivt. Reduksjon i slaktevekt sett i forhold til vekt i basisperioden, kompenseres med 10 kr/kg redusert vekt for foretak og 9 kr/kg for slakteri. Dersom vekt i basisperioden ligger lavere enn 78 kg, kompenseres vektereduksjonen ut fra 78 kg. Kompensasjonen forutsetter at gjennomsnittsvekten reduseres med minimum 1 kg. Foretak som hadde en gjennomsnittlig slaktevekt mindre enn 71 kg i basisperioden unntas fra dette kravet. Nortura får i samråd med SLF fullmakt til å finne en praktisk håndtering av dette. Dersom noen av de kostnadene som ligger til grunn for disse satsene endres, kan Nortura i samråd med SLF justere kompensasjonen tilsvarende. Endringen av sats kan skje på kort varsel.”

Gjennomføring og effekten av tiltaket

Tiltaket ble gjennomført i perioden 01.01-30.03.2007. Det er utbetalt tilskudd for om lag 1 900 tonn reduserte slaktevekter. På grunn av beregningsreglene er dette ikke samsvarende med antall kg tatt ut av markedet. Nortura har beregnet effekten av ordningen i 2007 til om lag 1 300 tonn kjøtt tatt ut av markedet.

Nortura viser til at oppslutningen om ordningen har vært bra, og at effekten av ordningen har vært som forventet. Det har vært en del klager på at utbetalingen kom flere måneder etter at aktivitetsperioden var avsluttet. Årsaken til dette var at de nødvendige og kvalitetssikrede dataene fra Leveranseregisteret ikke forelå før 20. juni. Utbetalingen ble foretatt i slutten av juni.

Tiltaket er utbetalt av SLF til slakteriene og belastet over fondet for omsetningsavgiften på kjøtt. Slakteriene har forestått utbetalingene til foretakene.

Kostnader

Kostnadene i 2007 beløper seg til omlag 33,7 mill. kroner – eller drøyt 25,9 mill. kroner per 1000 tonn reduksjon i tilførslene til markedet. Dette er noe mer enn i 2006 og forklares med en økning av satsen til produsentene fra kr 8,50 per kg til kr 10,0 per kg, og en endring i beregningsreglene som gjorde at produsenter med en gjennomsnittlig basisvekt i basisperioden som er lavere enn 78 kg får beregnet sin kompensasjon som om de hadde hatt en vekt på 78 kg.

I etterkant av utbetalingene for 2006 ble det avdekket enkelte feil i beregningene som dannet grunnlaget for utbetalingene. Konsekvensen var at enkelte produsenter og slakterier fikk for mye eller for lite i tilskudd til reduserte slaktevekter. Nortura fikk rettet opp feilene på utbetaling 2 og 3. Feilene som gjaldt medlemsbedrifter i KLF ble rettet opp i forbindelse med utbetaling av reduserte slaktevekter i 2007. Dette betyr at en rekke slakterier og produsenter

ble motregnet/fikk utbetalt ekstra tilskudd ved denne utbetalingen. I de tilfeller der produsenter ikke kunne motregnes er det sendt krav fra SLF.

Det ble foretatt utbetaling til slakteriene i slutten av juni 2007. I etterkant av utbetalingen for 2007 er det også avdekket 13 produsenter som har fått feil basisvekt som grunnlag for beregningene i periode 2 og 3 i 2006 og for 2007. Dette er produsenter som leverte til Eidsmo-Dullum i periode 1, men som etter hvert ble innlemmet i Midt-Norge Slakteri AS. Etter sammenslåingen fikk de slakteriets basisvekt som grunnlag. Dette har skjedd ved en feil, og utbetalingen er derfor korrigert i ettertid. I tabellen under framkommer det at denne korrigeringen utgjorde om lag 270 000 kroner.

Utbetalingene for 2007 fordelte seg som følger:

Navn	Tilskudd til foretak	Tilskudd til slakteri	Totalt
KLF	4 487 573,85	3 929 607,30	8 417 181,15
Nortura BA	13 155 024,00	11 839 521,60	24 994 545,60
Korrigerings høst 2007	140 052,50	128 881,00	268 933,50
Totalt	17 782 650,35	15 898 009,90	33 680 660,25

I tillegg til selve utbetalingene av tilskudd til produsenter og slakteri er det påløpt kostnader knyttet til programmering og datakjøring i Leveranseregisteret. Disse kostnadene skal dekkes over markedsregulators regnskap, jf. føringer lagt i AU-møte 23.03.2006. Kostnadene for gjennomføringen av tiltaket i 2007 beløper seg på om lag 30 000 kroner. Kostnader på om lag kroner 200 000 knyttet til programmering og datakjøring i 2006 vil også belastes regnskapet for 2007. Totalt utgjør dette kostnader på 230 000.

Sak nr.: 8	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Prisnedskrivning av skummetmelkpulver til fôr i 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200402699- /514.10

Beskrivelse: Kompensasjon av kostnader til Tine BA for prisnedskrivning av skummetmelkpulver til fôr i 1. halvår 2007.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Hjemmel: Forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkepulver, § 10.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgaven over anvendelse av melkeprodukter til fôr 1. halvår 2007 godkjennes, og kroner 1 589 193 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.](#)

Prisnedskrivning av skummetmelkpulver til fôr i 1. halvår 2007

I brev av 10.09.2007 søker Tine BA om kompensasjon for kostnader i forbindelse med prisnedskrivning av geitmelk til fôr, som er et tiltak i markedsreguleringen for melk. Det søkes om kompensasjon på kroner 1 589 193 for et totalt salg av produktet Kalvegodt på 96 200 kilo.

Hjemmel

Kostnadskompensasjon til Tine for prisnedskrivning av melkeprodukter til fôr hjemles i forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkepulver, § 10.

Beregning

Utgangspunkt for beregning er differansen mellom verdien på skummetmelkpulver og oppnådd pris på skummetmelkpulver i kroner per kilo anvendt i dokumentert solgte fôrprodukter til fôrgrossister.

Ved beregning av tilvirkningsverdi av skummetmelkpulveret, er utgangspunktet gjennomsnittlig noteringspris i 1. halvår 2007 som er 3,84 kroner per liter. Tilskudd i prisutjevningsordningen for melk på kroner 0,84 trekkes fra. Dette gir råvareverdien som multipliseres med omregningsfaktor fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Beregnet produksjonsfløteverdi på kroner 16,73 kroner per liter og beregnet verdi av frigjort fløte trekkes fra, og man får netto råvareverdi. Tine BAs øvrige kostnader i kalkylene for produksjon av skummetmelkpulver for 2007 legges til, og resultatet er tilvirkningsverdien.

Ut i fra dette har Tine beregnet en tilvirkningsverdi på 28,52 kroner per kilo. Oppnådd pris i markedet var 12 kroner per kilo, og prisnedskrivningen blir dermed kroner 16,52 kroner per kilo.

Tabellen viser en oversikt over beregningen samt prognosen i forbindelse med budsjettering og fastsetting av omsetningsavgift for 2. halvår 2007. Det er benyttet flere desimaler i beregningen enn tabellen viser.

Periode	Mengde kg	Tilvirkningsverdi	Oppnådd pris	Prisdifferanse	Beløp
1. halvår 2007	96 200	28,52	12,00	16,52	1 589 193
Prognose 1. h. 07	50 000			16,70	835 000
1. halvår 2005	627 143	24,59	12	12,59	7 894 069

Solgt volum og total kostnadskompensasjon til Tine fra fondet for omsetningsavgift på melk er høyere enn forventet. Tine forventer at det ikke vil bli ytterligere salg av skummetmelkpulver i 2007, og solgt kvantum totalt i 2007 vil da ligge nært opp til prognosen. Det er hvor mye skummetmelkpulver Tine har på lager som bestemmer størrelsen på dette tiltaket.

Det påpekes at kvantum solgt er betydelig lavere enn i 1. halvår 2005. Tiltaket ble ikke tatt i bruk 1. halvår 2006.

Sak nr.: 9	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Oppgave over skolemelk 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200602185- /514.12

Beskrivelse: Oppgave over Tine BAs og Q-meierienes kostnader i forbindelse med skolemelkordningen 1. halvår 2007.

Satser ble fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg den 06.06.2006.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Hjemmel: Forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 16.
Forskrift 1997-05-13 nr. 1556 om gjennomføring av skulemjølkordninga.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Oppgaven over salg av skolemelk for 1. halvår 2007 godkjennes, og kroner 21 287 381 utbetales til aktørene fra fondet for omsetningsavgift på melk. Utbetalingen fordeler seg slik:

- Q-meieriene: kroner 7 582
- Tine BA: kroner 21 279 799

Oppgave over skolemilk 1. halvår 2007

Med brev av 06.09.2007 søker Tine BA (Tine) om kompensasjon for salg av skolemilk i 1. halvår 2007 til Tine BA og Q-meieriene. Grunnlaget for kompensasjon er oppgave over samlet mengde levert skolemilk for Tine og Q-meieriene.

Hjemmel

Prisnedskrivning ved salg av skolemilk til redusert pris hjemles i forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 16, samt forskrift 1997-05-13 nr. 1556 om gjennomføring av skulemjølkordninga.

Beregning

Satser for skolemilk for skoleåret 2006/2007 ble fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 06.06.2007. Tabellen nedenfor viser volum omsatt hos Tine og Q-meieriene gjeldende satser, refusjonsbeløp, prognose for 1. halvår 2007 og sammenlignbare tall for 1. halvår 2006.

	TINE liter	Q-meieriene liter	Totalt liter	Sats kr/liter	TINE kr	Q-meieriene kr	TOTALT kr
Helmelk	511 362	0	511 362	2,27	1 160 791	0	1 160 791
Lettmelk	6 405 112	4 540	6 409 652	1,67	10 696 537	7582	10 704 118
Lett Laktoseredusert	10 779		10 779	1,67	18 001		18 001
Lett Økologisk	593 169		593 169	3,19	1 892 208		1 892 208
Ekstra Lett	514 036		514 036	1,87	961 247		961 247
Skummet	219 947		219 947	1,55	340 918		340 918
Jordbær	331 886		331 886	3,11	1 032 165		1 032 165
Kakao	1 664 930		1 664 930	3,11	5 177 931		5 177 931
	Liter totalt			Veiet sats	Total kostnads- kompensasjon		
Skolemilk 1.h. 2007	10 251 220	4 540	10 255 760	2,07	21 279 799	7 582	21 287 381
Prognose 1. h. 2007			9 500 000	2,00			19 000 000
1. halvår 2006	9 436 114	4 040	9 440 154		19 736 943	8 605	19 745 548

I følge oppgavene er det til sammen levert 10 255 760 liter melk til skolemilk hvorav 4 540 liter er levert fra Q-meieriene. Det resterende volum på 10 251 220 er levert fra Tine BA.

Med utgangspunkt i vedtatte satser blir samlet kostnadskompensasjon til prisnedskrivning av skolemilk for 1. halvår 2006 kroner 21 287 381, hvorav Q-meieriene skal ha kroner 7 582 og Tine BA kroner 21 279 799.

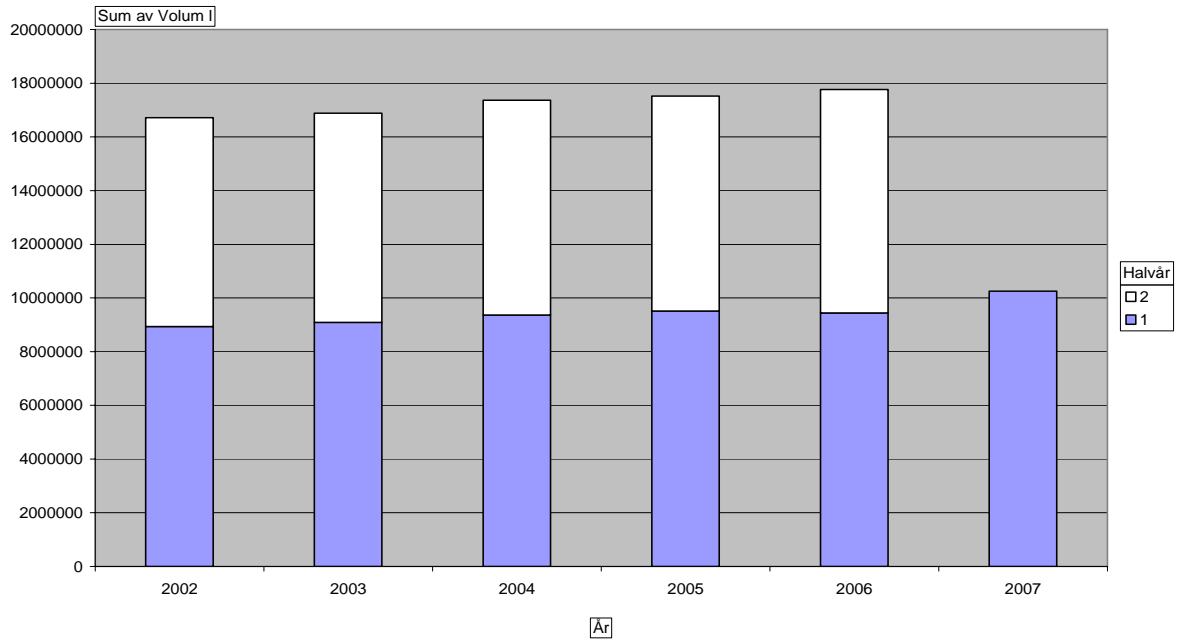
Refusjonsbeløpet er 2 287 381 kroner høyere enn prognosen. Det er to årsaker til dette:

1. Volum i liter er nærmere 8 % høyere enn prognosert. Høyere salg av skolemilk utgjør omtrent 1,5 millioner kroner av økningen i totalt refusjonsbeløp. Hovedforklaringen er introduksjonen av TineMelk kakao i skolemilkordningen.
2. Veiet sats ut i fra de ulike produktenes volumstørrelse ble 2,075 kroner/liter, noe som er høyere enn antatt i prognosen. Dette utgjør omtrent 0,8 millioner kroner av økningen.

Salg av skolemilk i volum er omtrent 8,6 % høyere i 1. halvår 2007 i forhold til tilsvarende periode for 2006.

Figuren under viser utviklingen av salget av skolemilk i liter i perioden 2002 tom 1. halvår 2007. Figuren viser at salget har vært stabilt i perioden. Etter en nedgang i 1. halvår 2006 i forhold til samme periode 2005, ser vi at salget nå stiger i 1. halvår 2007.

Sak|Skolemelk

Sak nr.: 10	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Oppgave reguleringslagring 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200402536- /514.12

Beskrivelse: Kompensasjon til Tine BA for påløpte kostnader ved reguleringslagring av meieriprodukter i 1. halvår 2007 på kroner 4 199 853.

Satser for beregning av lagringsgodtgjørelse for perioden ble vedtatt i Omsetningsrådet den 18.06.2007.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Hjemmel: Forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 7.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgaven over lagring av reguleringsprodukter for 1. halvår 2007 godkjennes, og kroner 4 199 853 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgiften på melk.](#)

Oppgave over reguleringslagring 1. halvår 2007

I brev av 06.09.2007 søker Tine BA om dekning av kostnader ved reguleringslagring av meieriprodukter for 2007 på kroner 4 199 853.

Grunnlaget for beregningen er lagrede kvantum for fem produkter: smør, hvitost, brunost, tørrmelk og kasein. Satsene i øre per kilo for disse produktene ble fastsatt av Omsetningsrådet den 18.06.2007.

Hjemmel

I henhold til forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 7 kan det godtgjøres for kostnader ved lagring av definerte reguleringsprodukter.

Hvilke vareslag og kvaliteter som til enhver tid er definert som reguleringsvarer, samt hva som defineres som forretningsmessig lagringsperiode, er nedfelt i forskrift 2004-09-29 nr. 1372 om reguleringsvare og forretningsmessig lagringsperiode i melkesektoren (positivlisten).

Beregning

Som markedsregulator vil Tine kunne ha større lagerbeholdning enn hva som er nødvendig for å kunne dekke det kommersielle salget, det vil si det forretningsmessige lageret. Dette defineres som reguleringslager. Denne beregnes ut fra totalt lager ved periodens start fratrukket forretningsmessig lagerbeholdning for å dekke kommersielt salg.

Datagrunnlaget som er benyttet for å finne refusjonsbeløpet for reguleringslagring er månedlig salg fra Tine BA til meierier og industrikunder, beholdningen av de ulike reguleringsproduktene ved månedens inngang og beregnet reguleringslagermengde.

Tabellene under viser beregninger av kompensasjonsbeløp for 1. halvår 2007. Utrekningen er basert på produktenes forretningsmessige lagringstid i henhold til positivlista, mengde beregnet reguleringsvare og satser for lagringsgodtgjørelse vedtatt av Omsetningsrådet 18.06.2007. I tillegg presenteres også prognosene for 1. halvår 2007 og kostnadskompensasjon for 1. halvår 2006. Det er benyttet flere desimaler i utregningen enn tabellen viser.

	Forretnings- messig lagringstid (uker)	Mengde (kg)	Sats (øre/kg)	Beløp kr
Smør	2	11 055 981	20,89	2 309 595
Hvitost	2	2 074 220	27,09	561 906
Brunost	2	816 970	37,70	307 998
Tørrmelk	3	3 595 709	21,03	756 178
Kasein	1	822 725	32,11	264 177
Sum 1.h 2007				4 199 853
<i>Prognose 1.h 2007</i>				<i>5 500 000</i>
<i>1.h 2006</i>				<i>4 481 216</i>

Tine søker etter dette om kroner 4 199 853 i kompensasjon for reguleringslagring for 1. halvår 2007. Dette er kroner 1 300 147 lavere enn det som ble prognosert ved beregning av omsetningsavgiften. Dette er fordi reguleringslageret er redusert i perioden. Samtidig har satsene økt i forhold til samme periode i 2006.

Sak nr.: 11	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Oppgave for reguleringstransport i 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200602184- /514.12

Beskrivelse: Oppgave over kostnader ved overføring av melk til produksjon av reguleringsprodukter for 1. halvår 2007.

Volumene for smør, hvitost og smørrolje er revisorattestert i forbindelse med godkjenning av disse oppgavene i Omsetningsrådets arbeidsutvalg 24.09.2007.

Hjemmel: Forskrift om norskprodusert melk og melkeprodukter, FOR 1996-11-26-1478, § 9.

Forskrift vedrørende dekning av kostnader ved transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter, FOR 1998-11-27 nr.1570, § 4.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak

Vedtak: [Tine BAs kostnader i forbindelse med transport av smør og hvitost til reguleringseksport og smørrolje godkjennes, og kroner 7 070 338 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.](#)

Oppgave for reguleringstransport i 1. halvår 2007

Med brev av 25.09.2007 sender Tine BA (Tine) oppgave over kostnader ved overføring av melk til produksjon av reguleringsprodukter for 1. halvår 2007 på kroner 7 070 338.

Grunnlag for beregning er et melkevolum på totalt 27 193 608 liter og sats for reguleringstransport fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg den 24.09.2007.

Hjemmel

Kompensasjon for markedsregulators kostnader i forbindelse med transport av reguleringsprodukter hjemles i:

- Forskrift om norskprodusert melk og melkeprodukter, FOR 1996-11-26-1478, § 9.
- Forskrift vedrørende dekning av kostnader ved transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter, FOR 1998-11-27 nr. 1570, § 4.

Beregning

Dekningen skal beregnes med utgangspunkt i mengde melk bak de aktuelle reguleringsproduktene og en sats per liter melk fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

Oppgaven fra Tine tar utgangspunkt i volum i kilo for smørrolje til margarinindustrien og reguleringseksport av hvitost og smør i 1. halvår 2007. Omregningsfaktorene for hvitost, smør, fløte til smørrolje og helmelk til fløte benyttes for å beregne tilsvarende volum i liter. Den 24.09.2007 ble satsen for reguleringstransport for 1. halvår 2007 av Omsetningsrådets arbeidsutvalg satt til 26 øre per liter.

Oppgavene for smørrolje til margarinindustrien og eksportoppgavene for hvitost og smør for 1. halvår 2007 ble revidert da disse oppgavene ble lagt frem for Omsetningsrådets arbeidsutvalg den 24.09.2007. Revisorattestasjonene bekrefter eksportvolumene som utgjør grunnlaget for denne oppgaven.

De totale kostnadene for overføring av melk til reguleringsprodukter for 1. halvår blir ut i fra dette 7 070 338 kroner. Tabellen viser volum i kilo og liter, sats og kostnadskompensasjon for de tre produkttypene. I tillegg viser tabellen markedsregulators prognose, samt volum, sats og beløp for 1. halvår 2006.

Vare	Volum i kilo	Volum i liter	Sats, øre per liter	Beløp i kroner
Hvitost	62 988	676 214	26	175 816
Smør	846 050	17 832 196	26	4 636 371
Smørrolje	323 086	8 685 198	26	2 258 151
Totalt 1.h. 07	1 232 124	27 193 608		7 070 338
Prognose 1.h. 07		28 973 744	33	9 561 336
1.h. 2006	2 012 439	31 161 025	30	9 348 307

Vedtatt sats og volum i liter er lavere enn det markedsregulator har antatt i sine prognoser, og dermed er beregnet kompensasjon til Tine 2 490 998 kroner lavere enn antatt.

Sak nr.: 12	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Oppgave over spesialmarkeder 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200401586- /514.12

Beskrivelse: Oppgave over prisnedskrivning av yoghurt, ost og smør ved salg til spesialmarkeder for 1. halvår 2007.

Satsene for de ulike produkttypene solgt til spesialmarkeder ble videreført av Omsetningsrådets arbeidsutvalg den 01.06.2007.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Hjemmel: Forskrift 28. november 1996 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, § 15: Salg av melkeproduktet til spesialmarkeder.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgaven over salg til spesialmarkeder for 1. halvår 2007 godkjennes, og kr 3 077 705 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.](#)

Oppgave for spesialmarkeder 1. halvår 2007

I brev av 10.09.2007 søker Tine BA om dekning av kostnader ved prisnedskrivning av yoghurt, smør og ost ved salg til spesialmarkeder for 1. halvår 2007.

Oppgaven bygger på satser for prisnedskrivning av melkeprodukter solgt til spesialmarkeder som ble vedtatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg den 01.06.2007. Videre inngår volum for salg av fire typer produkter i oppgaven: yoghurt, smør, smelteost og hvitost.

Hjemmel

Prisnedskrivning til salg i spesialmarkeder hjemles i forskrift 28. november 1996 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 15.

I henhold til forskriften gis det dekning på grunnlag av revisorattesterte oppgaver over samlet solgt volum for de fire varegruppene som er levert fra den enkelte leverandør til spesialmarkeder. Spesialmarkeder kan for eksempel være fly i utenriksfart, skip som driver fangst og fiske i fjerne farvann, oljeboringsplattformer eller Svalbard.

Beregning

Ordningen er åpen for alle aktører. Kundene i spesialmarkedene kjøper varer til ordinær pris, og sender krav om refusjon til Tine som administrerer utbetalinger uavhengig av hvilken aktør som har solgt varen.

Inkludert i beløpet for 1. halvår 2007 er kroner 637 457 for en kunde som ikke har sendt inn refusjonssøknad til Tine til ordinære frister. Beløpet gjelder salg av produkter til spesialmarkeder i perioden oktober 2004 til desember 2006. SLF anbefaler at etterbetaling av søknadsbeløpet godkjennes for denne perioden. Satsene har vært uendret siden 2004.

For 1. halvår 2007 har Tine BA regnskapsført følgende volum og prisnedskrivningsbeløp:

Produktgruppe	Registrert volum	Enhet	Sats, kr/enhet	Prisnedskrivning	
				1. h. 2007	1. halvår 2006
Yoghurt	132 587	kg	4,25	563 496	315 706
Smør	50 475	kg	6,50	328 089	203 671
Smelteost	424	kg	10,00	4 244	255
Hvitost	145 458	kg	15,00	2 181 876	1 388 358
Totalt	328 945			3 077 705	1 907 990

Kostnadskompensasjonen av tiltaket spesialmarkeder for 1. halvår 2007 var prognosert til 3 millioner kroner av markedsregulator. Salget i spesialmarkeder har vært noe høyere enn prognosert, noe som medfører høyere kostnader enn antatt for fondet for omsetningsavgift på melk. Sammenliknet med 1. halvår 2006 har salgsvolumene for alle fire produkttypene økt.

Sak nr.: 13	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Tines tilbakebetaling av tilskudd i produksjonen av reguleringsprodukter i 2006	Saks nr. (DL): 200402981- /514.12

Beskrivelse: Tilbakebetaling av deler av kompensasjonen Tine BA har fått for reguleringsproduksjon av hvitost og kasein. Bakgrunnen for korrigeringen er at den gjennomsnittlige noteringsprisen som lå til grunn i oppgavene er høyere enn pris på regulert melk på tidspunktet den ble kjøpt.

Noteringsprisen på den regulerte melken er beregnet med utgangspunkt i data fra Tine BAs reguleringskapasitet.

Opprinnelige oppgaver er attestert av statsautorisert revisor. Korrigeringen er foretatt av Statens landbruksforvaltning i samarbeid med Tine BA.

Hjemmel: Forskrift 28. november 1996 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 5, § 6 og § 14.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Korrigeringen av utbetalt kompensasjon for reguleringsproduksjon av hvitost og kasein vedtas, og kroner 1 255 261 overføres fra Tine BA til fondet for omsetningsavgift på melk.](#)

Tines tilbakebetaling av tilskudd i produksjonen av reguleringsprodukter i 2006

Bakgrunn for korrigerings av tilskudd

Markedsregulator skal kompenseres for de faktiske kostnader forbundet med et regulerings tiltak. Dette innebærer i denne sammenheng at faktisk noteringspris skal benyttes på melk som går til regulerings tiltak. Korrigerings av utbetalt beløp til Tine BA som følge av avvikende pris på regulert melk i forhold til gjennomsnittlig noteringspris¹ ble første gang foretatt for perioden 2004. Korrigerings ble vedtatt i AU 12.12.2005. I denne saken vurderte SLF det som hensiktsmessig at korrigerings blir foretatt hvert år.

Hvordan beregne volumet for regulert melk

I oppgaven for 2004 ble melkevolum benyttet til markedsregulering beregnet som forskjellen mellom Tine BAs (Tines) totale kapasitet minus Tines kapasitet som kommersiell aktør.

I sak nr 16 i AU den 19.10.2006 ble det vedtatt at det regulerede melkevolumet fra godkjente oppgaver i stedet bør være utgangspunktet for beregning av tilbakebetaling av reguleringskostnader.

Årsaken er at Tine har anledning til å legge reguleringsproduktene til lagring hvis de ikke får solgt produktene. Dette er et eget tiltak i porteføljen for markedsregulering av melk. Siden produktene etter lagring kan bli benyttet til salg i det kommersielle markedet, vil det ikke være hensiktsmessig å kalle differansen mellom total kapasitet og kommersiell kapasitet reguleringsvolum.

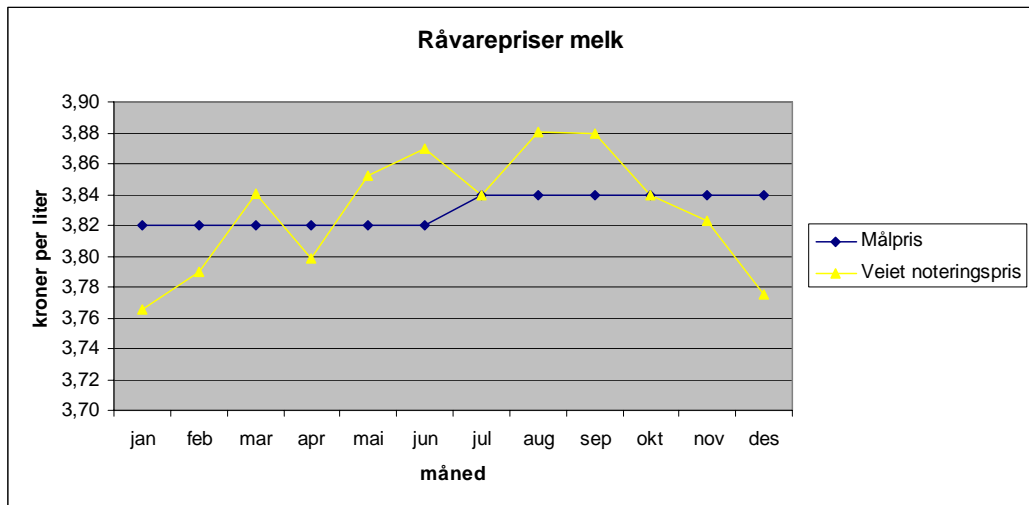
Prinsippet for volumberegning av regulert melk som ble vedtatt den 19.10.2006 vil bli benyttet når tilbakebetaling av tilskudd for 2006 beregnes i denne oppgaven.

Gjennomsnittlig noteringspris per halvår versus veiet noteringspris per måned

For enkelte tiltak i markedsreguleringen er den gjennomsnittlige noteringsprisen et kostnadselement i kalkylen når størrelsen på tilskudd/tilvirkningsverdi skal beregnes. Data fra Tine BA viser at gjennomsnittlig noteringspris per halvår var i samsvar med målpris i 2006. Graf 1 viser målpris og veiet noteringspris per måned i 2006. Selv om gjennomsnittlig noteringspris per halvår er i samsvar med målpris, ser vi for eksempel at veid noteringspris i januar er lavere enn målpris.

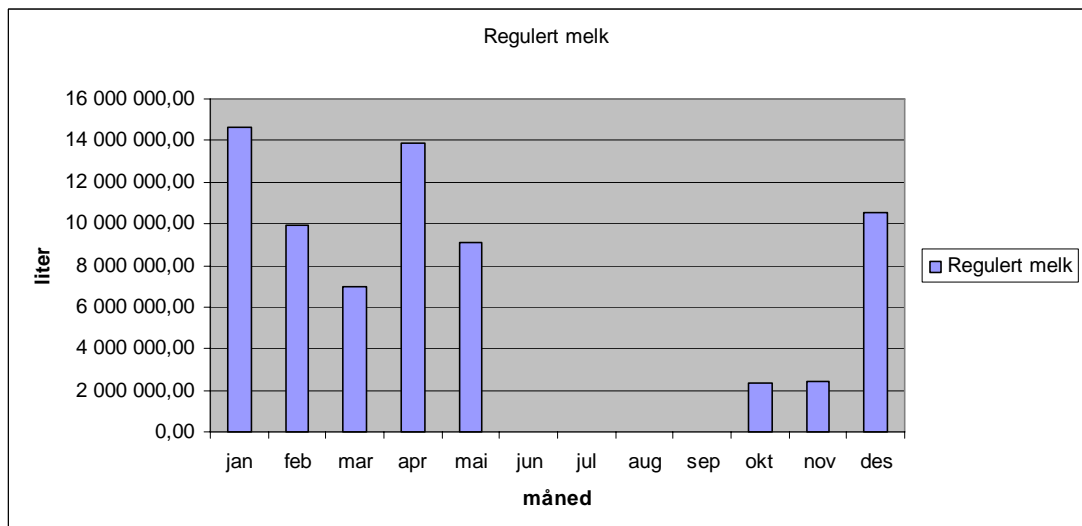
¹ Gjennomsnittlig noteringspris per halvår.

Graf 1

Graf 2 viser hvor stort volum av melk Tine har benyttet til reguleringsprodukter i 2006. Det påpekes at i grafen er regulert melk beregnet med utgangspunkt i total mengde melk minus Tines kommersielle melkebehov, og at variabelen regulert melk i grafen er reguleringsvolum pluss det volum som eventuelt lagres. Grafens formål er å illustrere at Tine har behov for å regulere vekk et overskudd av melk i noen av månedene hvor veiet noteringspris er lavere enn gjennomsnittlig noteringspris. Vi ser at det var behov for regulering i januar til mai og oktober til desember. Frem til april lå prisen på regulert melk under noteringspris (vist i graf 1). I oktober var prisen på regulert melk og gjennomsnittlig noteringspris tilnærmet sammenfallende, mens i november og desember var pris på regulert melk lavere enn gjennomsnittlig noteringspris.

Graf 2

Beløpet Tine skal betale tilbake til fondet

For å finne volumgrunnlaget for korrigeringen benyttes tiltak hvor det er benyttet melk til noteringspris i produksjonen, på samme måte som i sak nr 16 i AU den 19.10.2006: ”Avkorting i kostnadsdekningen for reguleringsproduksjon i 2004 og 2005”.

Tiltak hvor det er brukt melk til noteringspris i produksjonen er:

- Reguleringseksport av hvitost
- Kasein

SLF har regnet ut prisen på regulert melk² og funnet differansen mellom denne og gjennomsnittlig noteringspris, som har vært i samsvar med målpris. Tidsenhet er halvår. Målprisen settes for hvert avtaleår, som begynner 1. juli og varer til 30. juni. Et kalenderår har dermed to forskjellige målpriser.

Tabell 1 viser forskjellen mellom gjennomsnittlig noteringspris og pris på regulert melk for 1. og 2. halvår 2006.

Tabell 1

	Gj.snitt not. pris	Pris reg. melk	Differanse
1. halvår 2006	3,82	3,80	-0,02
2. halvår 2006	3,84	3,79	-0,05

Volumgrunnlaget i kilo/liter er hentet fra oppgavene for de to tiltakene, og er i forbindelse med godkjenning av oppgavene revisorattesterte.

For hvitost beregnes kostnadskompensasjonen med utgangspunkt i varens tilvirkningsverdi, og oppnådd pris trekkes fra. Dette gir prisnedskrivningsbeløp per kilo. I beregningen av tilvirkningsverdien er en av kostnadskomponentene gjennomsnittlig noteringspris. Ved å erstatte gjennomsnittlig noteringspris med ny beregnet pris på regulert melk, får vi en ny tilvirkningsverdi, og dermed et nytt prisnedskrivningsbeløp. Det nye prisnedskrivningsbeløpet multipliseres med volum, og vi får korrigert beløp.

For kasein beregnes kostnadskompensasjonen ved hjelp av solgt volum og en sats fastsatt for de ulike artiklene. I satsfastsettelsen er en av kostnadskomponentene forventet pris må melken, det vil si gjennomsnittlig noteringspris. Ved å erstatte gjennomsnittlig noteringspris med beregnet pris på regulert melk, får vi en ny sats. Den nye satsen multipliseres så med volumet, og vi får det korrigerede beløpet.

Tabell 2 viser en oppsummering over hva Tine skal betale tilbake til fondet for omsetningsavgift på melk som følge av høy kompensasjon.

Det fremgår av tabellen at Tine skal betale tilbake 1 255 261 kroner til fondet for omsetningsavgift på melk.

² Pris på regulert melk er beregnet slik: Ved hjelp av data for ukentlig noteringspris finner man veiet noteringspris per måned ut i fra antall dager per uke. Vi antar at behovet for regulert melk er stabilt per måned og finner hvor mye reguleringsmelk Tine kjøpte per måned. Antall liter melk divideres så på verdien av regulert melk (regulert melk x veiet noteringspris).

Tabell 2

Produkt	1. halvår 2006	2. halvår 2006	Totalt 2006
Hvitost	-282 516	-578 114	-860 630
Kasein art nr 3882	-6 520	-6 581	-13 101
Kasein art nr 3879	-15 840	-27 360	-43 200
Kasein art nr 3890	-88 425	-249 905	-338 330
SUM	-393 301	-861 960	-1 255 261

Tabell 3 viser flere tall benyttet i beregning av beløpet Tine skal betale tilbake.

Tabell 3

Korrigerig av utbetalt tilskudd til regulering av melk 2006

<i>Hvitost</i>											
	Diff. gj.snitt. not.pris/pris reg. melk	Tilvirkningsverdi	Korr. tilvirkn.verdi	Prisnedskrivning	Korr. prisnedskr.	Volum	Utbetalt beløp	Korrigert beløp	Differanse		
1. halvår 06	-0,02	34,59	34,37	17,53	17,31	1 282 563	23 664 580	23 382 064	-282 516		
2. halvår 06	-0,05	34,61	34,08	19,38	18,85	1 089 153	21 928 817	21 350 703	-578 114		
Sum 2006							45 593 397	44 732 767	-860 630		

<i>Lepokasein</i>								
Artikkel 3882	Diff. gj.snitt. not.pris/pris reg. melk	Sats	Korrigert sats	Volum	Utbetalt beløp	Korrigert beløp	Differanse	
1. halvår 06	-0,02	31,6	30,80	8 150	257 540	251 020	-6 520	
2. halvår 06	-0,05	17,8	15,85	3 375	60 075	53 494	-6 581	
Sum 2006					317 615	304 514	-13 101	

<i>Natriumkaseinat</i>								
Artikkel 3879	Diff. gj.snitt. not.pris/pris reg. melk	Sats	Korrigert sats	Volum	Utbetalt beløp	Korrigert beløp	Differanse	
1. halvår 06	-0,02	19,8	19,00	19 800	392 040	376 200	-15 840	
2. halvår 06	-0,05	7,8	5,9	14 400	112 320	84 960	-27 360	
Sum 2006					504 360	461 160	-43 200	

Artikkel 3890	Diff. gj.snitt. not.pris/pris reg. melk	Sats	Korrigert sats	Volum	Utbetalt beløp	Korrigert beløp	Differanse	
1. halvår 06	-0,02	17,75	17,00	117 900	2 092 725	2 004 300	-88 425	
2. halvår 06	-0,05	8,07	6,1	126 855	1 023 720	773 816	-249 905	
Sum 2006					3 116 445	2 778 116	-338 330	

Avkorting 1. halvår -393 301
 Avkorting 2. halvår -861 960
 Tot avkorting 2006 -1 255 261
 (I fondets favor)

Sak nr.: 14	Sektor: Grønt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i> <i>OR: 16.10.2007</i>	Tittel: Utredning av avrensordningen for poteter - Finansiering av deler av arbeidet med midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk	Saks nr. (DL): 200702342- /514.20

Beskrivelse: Landbruks- og matdepartementet (LMD) har gjennom tildelingsbrev til Statens landbruksforvaltning (SLF) bestemt at avrensordningen for poteter skal gjennomgås i 2007. Etter SLFs vurdering har deler av dette utredningsoppdraget en slik innretning at FoU-kompetanse bør inngå i arbeidet. Det søkes med dette om å bruke midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk til å dekke kjøp av FoU-tjenester.

Hjemmel: Lov 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:](#)

[Det godkjennes et budsjett på inntil kr 400 000 til å dekke kostnader i forbindelse med Statens landbruksforvaltnings kjøp av FoU-kompetanse \(eksterne aktører\) knyttet til gjennomgang av avrensordningen for poteter. Utredningsarbeidet finansieres med midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.](#)

Utredning av avrensordningen for poteter – Finansiering av deler av arbeidet med midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk

Landbruks- og matdepartementets (LMDs) oppdrag

LMD har gjennom tildelingsbrev til Statens landbruksforvaltning (SLF) bedt om at avrensordningen for poteter gjennomgås i 2007.

Oppdraget, som er beskrevet i tildelingsbrev av 06.07.2007, konkretiserer at følgende skal vurderes i en helhetlig gjennomgang av ordningen:

1. Om ordningen er formåls effektiv og kostnadseffektiv
2. Alternative avsetningsmuligheter for avrenspotet, inkl. omsetningsleddenes rolle
3. Mulige endringer i ordningen
 - a. Effekter for matpotetkvaliteten
 - b. Effekter for industriproduksjon av glukose, stivelse og potetsprit
 - c. Behov for sensitiv behandling i en ny WTO-avtale

Oppdragets organisering

I forbindelse med oppdraget er det etablert en arbeidsgruppe med 3 personer fra LMD og 3 personer fra SLF. Arbeidsgruppen ledes av Alf Vederhus (LMD). For øvrig deltar Jonas Skei og Arne Vassåsen, begge fra LMD og Mari Vengnes, Randi Evju Schweigaard og Bjørn Skjeppe, alle fra SLF i arbeidsgruppen.

Etter SLFs vurdering har deler av utredningsoppdraget, eksempelvis alternative avsetningsmuligheter for avrenspotet, en slik innretning at det vil være fornuftig at arbeidsgruppen blir supplert med noe innleid FoU-kompetanse. Omfang og økonomisk ramme knyttet til innleide ressurser er omtalt i innstillingens siste del.

Avrensordningen for poteter - markedsregulering potet

Det er flere koblinger og overlappinger mellom avrensordningen for poteter og markedsregulering potet. I det følgende vil en kort beskrive de viktigste funksjoner knyttet til avrensordningen for poteter.

Avrensordningen – formål og organisering

Avrensordningen ble etablert i 1990 og har som formål å sikre avsetning av avrenspotet fra omsetningsleddene i markedsordningen for poteter. Gjennom omsetningsleddenes mulighet til å bli kvitt avrenspoteter bidrar ordningen til å bedre kvaliteten på ferske matpoteter og poteter til industriell bearbeiding. Avrenspoteten inngår som råstoff i HOFF Norske Potetindustrier (HOFF) sin produksjon av potetsprit, glukose og potetstivelse.

Avrensløyper varierer fra år til år, fra vel 40 000 tonn til noe over 70 000 tonn for de siste 8 årene. Den gjennomsnittlige leveransen for 8 års perioden utgjør 55 000 tonn pr år. 15 av totalt 26 godkjente omsetningsledd har inngått leveranseavtale på vel 60 000 tonn avrens for sesongen 2007/2008.

Avtale om avrenspoteter mellom SLF og HOFF er det formelle regleverk og styringsverktøy i forhold til avrensordningen. Avtalen er godkjent av LMD og inneholder nærmere

bestemmelser om rettigheter og plikter som HOFF og omsetningsleddene i markedsordningen har i forbindelse med leveranse/mottak av avrenspoteter.

Avrensordningens markedsfunksjon

Formålet med markedsregulering av landbruksvarer i Norge er å sikre uttak av målpriser og å fremme omsetningen av varene. Midler fra omsetningsavgiften kan nyttes til avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og informasjonstiltak. I forhold til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er det et viktig element å fremme kvaliteten på landbruksproduktet.

Avrensordningen for poteter har flere markedsfunksjoner og nære koblinger til markedsregulering og andre markedstiltak på potetområdet. Fram til 01.01.2005 lå prisnedskrivning av potetsprit inn under Omsetningsrådets forvaltningsområde og midler til tiltaket ble bevilget over statsbudsjettets kapittel 1150, post 70.11 Avsetningstiltak. Fra 01.01.2005 har SLF forvaltet ordningen som bevilges midler fra statsbudsjettets kapittel 1150, post 73.21 Tilskudd til potetsprit. Nedenfor følger noen kommentarer til avrensordningens viktigste funksjoner:

Lette avsetningen av potet

Avrensordningen skal sikre avsetning av avrenspotet fra omsetningsleddene i markedsordningen for poteter. Ved at ordningen sikrer avsetningen av avrenspoteter bidrar den også til å sikre avsetning/omsetning av matpoteter og poteter til industriell bearbeiding.

Bedre kvaliteten på matpoteter

Gjennom omsetningsleddenes mulighet til å bli kvitt avrenspotet bidrar ordningen til å bedre kvaliteten på matpotetene, jf. formålet med ordningen. Jamfør også produktkvalitet som et viktig element i markedsreguleringsfunksjonen. God kvalitet på matpotet som tilbys forbruker underbygger og styrker potetproduksjon i Norge. I utredningsarbeidet bør det være fokus på at vi også i framtida bør ha en ordning som bidrar til å bedre/stabilisere matpotetkvaliteten.

Avrensordningen – leveranse av kvalitetsforringet vare

Den primære oppgaven for avrensordningen er å etablere avsetning for den delen av potetavlingen som ikke holder tilfredsstillende kvalitet som matpotet (kvalitativ markedsregulering). Ordinært utgjør denne delen ca. 30% av totalavlingen (utplukk, understørrelse og overstørrelse). I senere år har deler av under- og overstørrelse funnet avsetning også til andre formål enn til avrens (eksempelvis småpoteter til storhusholdningssektoren).

Potetknollen er en levende organisme, hvilket innebærer at poteten kan utsettes for å utvikle sykdommer (eksempelvis bløtråte/tørråte) under lagring. HOFF mottar hvert år gjennom avrensordningen også hele potetpartier som omsetningsleddene finner det vanskelig å sortere med vellykket resultat. Avrensleveranse omfatter på denne måten både frasorterte poteter (utplukk og under-/overstørrelse) og hele potetpartier som ikke er sortert, men som ikke holder kvalitetskrav som matpotet.

Avrensordningen – gjennomføring av avsetningstiltak

Det er utarbeidet forskrift og beredskapsplan knyttet til gjennomføring av avsetningstiltak for matpoteter i Norge. I senere år har utbudet av norske matpoteter vært mindre enn

etterspørselen i markedet, og det har ikke vært behov for å etablere avsetningstiltak på området. Det vil imidlertid være langt enklere å etablere et avsetningstiltak på potetområdet i Norge i framtida om vi har en noenlunde jevn nasjonal produksjon av produkter (i dag potetspritt, glukose og potetmel) basert på potet som råstoff.

Det siste avsetningstiltaket på potetområdet til nå ble gjennomført våren 1998. I 1997 var det gode potetavlinger, og våren 1998 måtte ca. 7 000 tonn matpoteter tas ut av det ordinære markedet. Av reguleringskvantumet på 7 000 tonn ble 4 500 tonn brukt som råstoff i HOFF sin potetmelproduksjon, det resterende kvantum ble levert til fôr.

Avrenspotet – fytosanitære forhold

I forbindelse med utnyttelse av avrenspotet er det viktig med fokus på gode fytosanitære forhold knyttet til håndteringslinjer/produksjon. Spesialisert potetproduksjon (bruk med stort potetareal) er mer følsom i forhold til spredning av potetsykdommer enn en mindre spesialisert produksjon. Ut fra fytosanitære forhold er det uaktuelt eksempelvis for sentralpakkerier å sende avrenspotet i retur til potetprodusent. Avsetningstiltak på potet bør også skje slik at tiltaket gjennomføres med minimal mulighet for sykdomsspredning. Bruk av avrenspotet i HOFFs produksjon har foregått under sikre fytosanitære betingelser (dette gjelder også HOFFs mottak av poteter i tilknytning til gjennomført avsetningstiltak).

Finansiering av avrensordningen

Over jordbruksavtalen avsettes det årlig i underkant av 40 mill. kroner til å dekke prisnedskrivning av industriens (HOFFs) ferdigprodukter (potetspritt, potetmel og glukose). Inneværende år er budsjettet 20 mill. kroner til potetspritt. Resten er tilskudd til nedskrivning av råvarepris gjennom RÅK- og XR-ordningen. Utredningen vil også vurdere finansiering av fremtidig avrensordning. En slik vurdering bør være i jordbrukets interesse.

Utredningsoppdragets innhold og kostnader

Bioforsk har etter oppdrag fra SLF kommet med tilbud om å gjennomføre en utredning omkring tekniske og økonomiske muligheter for alternativ anvendelse av norske avrenspoteter (herunder fôranvendelse), jf. pkt 2 i LMDs oppdrag. Bioforsk tilbyr å gjennomføre arbeidet innenfor en økonomisk ramme på kr 125 000, inklusiv merverdiavgift.

SLF har gjort henvendelse til Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) i forbindelse med et eventuelt engasjement knyttet til å utrede mulige endringer i avrensordningen, jf. pkt. 3 i oppdraget. NILF har kapasitet og god kompetanse å bidra med i et eventuelt arbeid på området. SLF har imidlertid ikke mottatt tilbud med timetall og timesats for et eventuelt oppdrag. Etter SLFs vurdering bør det være mulige å gjennomføre dette arbeidet innenfor en økonomisk ramme på kr 275 000 inklusiv merverdiavgift. Totalt bør FoU-oppdragene som må belastes fondet for omsetningsavgift hagebruk kunne gjennomføres innenfor en økonomisk ramme på kr 400 000.

Finansiering av fondet for omsetningsavgift hagebruk

Midler til avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for hagebruksprodukter og potet kommer i hovedsak fra tildelinger over jordbruksavtalen og er avsatt på kap. 1150 post 70.11 i statsbudsjettet. Tildelingen har vært stabil over flere år og er i 2007 10,0 mill. kroner til dekning av omsetningsavgift hagebruk og 3,9 mill. kroner til avsetningstiltak hagebruk og potet. Beløpene tilføres fondet og ev. ubrukte midler inkl. renter medfører en

økning i fondet. I 2006 økte fondet med 0,5 mill. kroner og var ved inngangen til 2007 15,3 mill. kroner.

SLFs vurdering

Med bakgrunn i avrensordningens koblinger til markedstiltak på potetområdet, herunder markedsregulering potet, mener SLF det kan brukes midler fra fondet for omsetningstiltak hagebruk til å finansiere et utredningsarbeid knyttet til avrensordningen. Det er midler til å dekke arbeidet som foreslås av fondet for omsetningsavgift hagebruk.

Etter SLFs vurdering har deler av utredningsoppdraget en slik innretning, eksempelvis alternative avsetningsmuligheter for avrenspotet, at en forskningsinstitusjon ville ha bedre forutsetninger for å gå inn i en slik problemstilling enn LMD/SLF. SLF mener på denne bakgrunn at Fou-kompetanse vil bidra til å sikre og bedre resultatet på arbeidet knyttet til gjennomgang av avrensordningen for poteter.

Sak nr.: 15	Sektor:	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Møtedatoer for Arbeidsutvalget 1. halvår 2008	Saks nr. (DL): 200404068- /505

Beskrivelse: Fastsettelse av møtedatoer for Arbeidsutvalget i første halvår 2008.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Følgende møtedatoer fastsettes for Arbeidsutvalget for 1. halvår 2008:](#)

[Torsdag 21. februar](#)

[Tirsdag 8. april](#)

[Onsdag 30. april](#)

[Tirsdag 27. mai](#)

[Tirsdag 17. juni](#)

Møtedatoer for Arbeidsutvalget 1. halvår 2008

Det blir foreslått 5 møter for Arbeidsutvalget i første halvår 2008.

Møteplanen har tradisjonelt blitt lagt opp ut fra to hensyn. De ene er behovet for jevnlige møter i arbeidsutvalget sett i forhold til deres spesielle ansvar for den løpende reguleringen. Det andre er behovet for å få gjort vedtak om regnskap og årsmelding for Omsetningsrådet. Dette gjelder også for 2008, men med noen endringer i tråd med forslag fra prosjektet "Effektivisering av saksbehandling og beslutningsprosess i Omsetningsrådet" som Omsetningsrådet sluttet seg til i møtet 12.12.2005. Hensikten med endringen er bl.a. å fremskynde og forenkle prosessen med å vedta årsmelding og regnskap for Omsetningsrådet.

Fra og med 2008 vil regnskapene for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjonsgodtgjørelsen til markedsregulator bli godkjent av arbeidsutvalget, og ikke av rådet som tidligere har vært praksis. Det legges opp til at arbeidsutvalget kan behandle disse sakene i månedsskiftet mars/april. Videre legges det opp til at Omsetningsrådet kan behandle årsmelding og regnskap i månedsskiftet april/mai, uten forutgående behandling av disse sakene i AU. På denne måten kan årsmelding og regnskap foreligge over en måned tidligere enn det som tradisjonelt har vært mulig.

Det legges videre opp til et møte i Omsetningsrådet medio juni, med forberedende møte i arbeidsutvalget ultimo mai. Fastsettelse av satser for reguleringstiltak i 2. halvår og maksimalsats omsetningsavgift korn, samt eventuelle endringer i avgiftssatsene for de andre sektorene, er aktuelle saker for dette møtet.

Sak nr.: 16	Sektor: KJØTT	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 16.10.2007</i>	Tittel: Reduksjon i omsetningsavgift på svin og storfe	Saks nr. (DL): 200604085- /514.43

Beskrivelse: Med brev av 10.10.2007 fremmer Nortura BA forslag til reduksjon av omsetningsavgiftssatsen på svin til kr 0,50. Sekretariatet foreslår at samme sats gjøres gjeldende for storfe.

Hjemmel: Lov 10. juli 1936 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak:

1. Omsetningsavgiften på svin settes til kr 0,50 med virkning fra og med 22. oktober 2007
2. Omsetningsavgiften for storfe settes til kr 0,50 med virkning fra og med 5. november 2007

Reduksjon i omsetningsavgift på svin

I brev av 10.10.2007 fra Nortura BA blir det fremmet forslag om å sette ned omsetningsavgiften på svin fra kr 0,75 til kr 0,50.

Bakgrunnen for forslaget er at beregningene av fondet for omsetningsavgiften på kjøtt per 31.12.2007 viser en kraftigere overdekning enn det som ble forutsett i mai. Årsaken til denne overdekningen skyldes dels en forbedring av etterspørselen etter kjøtt, og dels feilberegninger som følger av avviket mellom "innbetalingsår" og "kostnadsår" i markedsreguleringen.

Det beregnes en overdekning på hele 123 mill. kr, og av disse gjelder 94 mill. kr svin. Det vises i brevet til at oppbyggingen av fondet vurderes som uønsket stor. Styret i Nortura ønsker derfor en snarlig reduksjon av omsetningsavgiften, fortrinnsvis for gris. Det foreslås derfor å senke omsetningsavgiften fra kr 0,75 til kr 0,50 så snart som mulig. Kr 0.50 per kg ansees å være et naturlig minimumsnivå.

Omsetningsavgiften på storfe vil i 2007 gi en overdekning på 35 mill. kr. Nortura vurderer at dette ligger innenfor akseptable svingninger. Avgiften skal uansett senkes fra 1,30 pr. kg til 0,80 pr. kg fra 5. november.

SLFs vurdering

Nortura har tidligere estimert at det vil være hensiktsmessig med en utgående reserve på fondet på om lag 240 mill. kroner. Med en videreføring av dagens satser viser beregninger at fondet ved utgangen av året vil bli på om lag 320 mill. kroner. SLF er enig i at dette er en kraftigere overdekning enn ønsket. SLF støtter Norturas vurdering og anbefaler at omsetningsavgiften på svin reduseres så snart som mulig. SLF foreslår at den nye satsen blir gjort gjeldende fra og med 22.10.2007

Etter diskusjoner og i samråd med markedsregulator vil sekretariatet også forslå at omsetningsavgiften på storfe reduseres til kr 0,50. Avgiften er per dato kr 1,30 og skulle i henhold til tidligere vedtak reduseres til kr 0,80 fra og med 05.11.2007. Det var da planlagt en ytterligere reduksjon i avgiften i februar måned for slik å stimulere til å holde slaktedyra over telledato. Forslaget til endring i forhold til tidligere planer begrunnes med fondets størrelse hvor det er overdekningen også på storfe og situasjonen i markedet. Det foreslås at tidligere tidspunkt for iverksetting av ny sats opprettholdes.

Møtet var slutt kl. 11:15